

ת"פ 24591/08/16 - מחלקה לחקירות שוטרים - מח"ש נ' פורטל

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 24591-08-16 מחלקה לחקירות שוטרים - מח"ש נ' פורטל
לפני כבוד השופט איתן קורנהאוזר

בעניין: מחלקה לחקירות שוטרים - מח"ש
ע"י ב"כ עו"ד עדי וולנרמן

המאשימה

נגד

שי פורטל

ע"י ב"כ עו"ד שאול שניידר

הנאשם

הכרעת דין

רקע

1. כנגד הנאשם הוגש כתב אישום, המייחס לו עבירות תקיפה סתם לפי סעיף 379 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "החוק"), וכן שיבוש מהלכי משפט, לפי סעיף 244 לחוק.

בהתאם לעובדות כתב האישום, ביום 27.10.15, הגיע הנאשם ביחד עם שוטרת נוספת בשם מזל אוחיון (להלן: "מזל") לתחנת הדלק בשדרות אבא אבן בהרצליה. למקום הגיע גם המתלונן, ר' א' (להלן: "המתלונן"), כאשר הוא נוהג בקטנוע. הנאשם, במסגרת תפקידו כשוטר, סבר כי המתלונן ביצע עבירת תנועה וביקש ממנו להזדהות בפניו. בהתאם, הציג המתלונן בפני הנאשם רישיון נהיגה.

בהמשך, ביקש הנאשם לערוך חיפוש על גופו של המתלונן, אשר סירב. בתגובה, נגח הנאשם בפניו של המתלונן. המתלונן התרחק לאחור, אך הנאשם הלך בעקבותיו על מנת לעוצרו, ריסס גז פלפל על פניו ואזק אותו.

בסמוך לאירוע זה, כתב הנאשם דו"ח פעולה כוזב לפיו היכה את המתלונן בראשו עקב סירובו לעיכוב ולמעצר. בנוסף, במענה לשאלתה של השוטרת מזל, הנחה אותה הנאשם לכתוב בכזב בדו"ח הפעולה שלה, כי היכה את המתלונן בראשו עקב סירובו למעצר.

הנאשם כפר בעבירות המיוחסות לו. לטענתו, פעל במהלך האירוע בתגובה לאיומים כלפיו

מצד המתלונן וחשש לפגיעה בו, ולפיכך התגונן מפניו. בנוסף, טען כי השוטר מזל כתבה את הדו"ח שלה בעצמה, ביקשה הבהרות ממנו, ולאחר שקיבלה אותן - כתבה את הדו"ח על פי פרשנותה.

לפיכך, נשמעו ראיות. במהלך פרשת התביעה העידו המתלונן, השוטר מזל וכן חוקרי מח"ש. בנוסף, הוגשו מספר הודעות ומסמכים, בהם אף דיסק בו תיעוד האירוע כפי שנקלט במצלמות תחנת הדלק. במהלך פרשת ההגנה העידו הנאשם, השוטר לאנה דיל, אשר העידה לגבי שיחה שערכה עם מזל, וכן גובה הודעתה של השוטר מזל במח"ש.

טיעוני הצדדים

3. כאמור לעיל, הנאשם כפר בשני חלקי כתב האישום.

לגבי עבירת האלימות המיוחסת לו, אין חולק שהנאשם נגח במתלונן. השאלה הדרושה ברור, היא האם הנאשם נאלץ לעשות כן בשל התנהגותו המאיימת של המתלונן, בבחינת פעולת הגנה עצמית.

המאשימה טענה, כי בהתאם לראיות שהוצגו בבית המשפט, הנאשם נגח במתלונן בלא שנשקפה ממנו כל סכנה. הראיות שהוצגו, ובהן עדותו של הנאשם, עדות שותפתו וסרטון האירוע, מפריכים את טענות הנאשם, ומצביעים על כך כי הנגיחה אינה תוצאה של הגנה עצמית מפני המתלונן.

בא כוח הנאשם טען, כי התנהגות המתלונן באירוע, אשר סירב לחיפוש כדיון, היפנה איומים ואף תנועות מאיימות לעבר הנאשם, הביאה לצורך בהגנה עצמית בה נקט הנאשם, בכך שנגח בו. עוד טען, כי המתלונן הגזים בעדותו ואף הודה בכך, נתון המהווה ראיה לכך שמדובר במתלונן שאינו מהימן.

ביחס לעבירת שיבוש מהלכי משפט, טענה המאשימה כי עדותה של מזל ואמרות חוץ שלה, לרבות בפני עדת ההגנה לאנה, מצביעים על קו ברור, כי מדובר בעדה המבקשת שלא לסבך את הנאשם. עדויות אלה, לצד ראיות כגון דו"חות הפעולה של הנאשם ושל מזל, מבססות, לטענת המאשימה, את עבירת שיבוש מהלכי משפט.

בא כוח הנאשם טען, כי הנאשם לא הכתיב למזל מה לכתוב בדו"ח הפעולה, אלא סיפק לה, לבקשתה, רק "דגשים כלליים" בעת כתיבת הדו"ח. עוד טען, כי המאשימה לא הוכיחה את יסוד הכוונה המיוחדת הנדרשת בעבירה זו.

בנוסף להתייחסות לשתי הסוגיות שלעיל, הוסיף בא כוח הנאשם וטען למחדלי חקירה, בשל אי חקירת עדים פוטנציאליים, וכן טען להגנה מן הצדק. את טענת ההגנה מן הצדק, ביקש לבסס על העובדה שהמתלונן לא הועמד לדין, בין היתר לאור הנצפה בסרטון, וכן על כך שהשוטר מזל לא נחקרה תחת אזהרה ולא הועמדה לדין, על אף שמדובר במבצעת בצוותא עם הנאשם.

דין והכרעה

עדות המתלונן

4. המתלונן מסר גרסה מיד לאחר האירוע, בתחנת המשטרה (נ/2), כשנחקר תחת אזהרה. המתלונן טען בהודעה זו, כי התבקש להזדהות על ידי הנאשם, מסר לידי תעודת זהות ורשיון נהיגה, ובשלב זה אמר לו הנאשם שהוא רוצה לבצע עליו חיפוש. המתלונן הביע התנגדות מילולית ("**אמרתי לו על מה לעשות חיפוש מה אני עבריין זה מעליב אותי שיש חיפוש**", נ/2 ש- 10), ובתגובה הנאשם נגח בפניו. המתלונן הוסיף, כי התגונן עם ידיו והנאשם ריסס גז פלפל על פניו (נ/2 ש- 10-11). לגבי הדברים שאמר לנאשם, לא הכחיש חד משמעית אמירות כגון "אפס מזדיין" "כלומניק אפס מאופס", אלא טען שאינו זוכר (נ/2 ש- 15, 18-19), וכן אישר שאמר לגבי הנאשם, בתחנת המשטרה, מילים כגון "**הוא יותר גרוע מערבי חתיכת כלומניק אפס מאופס**" (נ/2 ש- 36-40). המתלונן הסביר, שאמר זאת לאחר שמצא את עצמו בסיטואציה בה היה.

המתלונן חזר על גרסתו בהודעה שמסר במח"ש, שם שב וטען, שננגח על ידי הנאשם לאחר שסירב לחיפוש ואף אמר לו כי הדבר אינו "נוח" לו. בהמשך, העיד כי היה "בשוק, בהלם", התגונן עם ידיו על פניו, והלך מעט לאחור. בשלב זה הודיע לו הנאשם על מעצרו, הוציא גז פלפל וריסס לעינו.

המתלונן שב בעקביות על אותה גרסה, אף בעדותו בבית המשפט: החל מהצגת הרשיונות, דרך תחושת חוסר הנוחות, הנגיחה בפניו בתגובה, התזוזה לאחור כתוצאה מכך, הכרזת המעצר, ועד לריסוס גז הפלפל והמעצר (עמ' 4-5 לפרוט'). בשונה מגרסאותיו הקודמות, טען בבית המשפט כי לאחר שזז לאחור, כתוצאה מהנגיחה, הנאשם היכה אותו עם ידיו ב"**בוקסים ודברים כאלה**" (עמ' 4 ש- 18 לפרוט'). המתלונן עמד על כך שלא נצמד אל הנאשם (עמ' 5 ש-15 לפרוט'), ולא איים עליו (עמ' 9 ש- 1 לפרוט').

המתלונן הסביר בבית המשפט, כי בתלונתו במח"ש לא פירט "בוקסים" מצד הנאשם, אך ציין שהתגונן עם ידיו לאחר הנגיחה, ומכאן שהתגונן מפני המשך האלימות מצד הנאשם (עמ' 12 ש- 22-23, ש- 29-30 לפרוט'). מדובר בהסבר המניח את הדעת, ודאי על רקע התרשמותי מהמתלונן, וכן ראיות נוספות התומכות בכך, כפי שיפורט להלן.

צילומי חבלות שנגרמו למתלונן, תומכים בגרסתו לגבי נגיחה באפו וכן מכות בהמשך: ניתן להבחין בצילומים באדמומיות ובנפיחות באפו של המתלונן, וכן באדמומיות קלה באוזנו השמאלית ובצווארו (ת/1). בנוסף, כחיזוק להתפתחות האלימה לאחר הנגיחה, יש לתת משקל לתעודה הרפואית המצביעה על אודם בלחמיות, רגישות בצוואר ובשפתיים, ורגישות במרפק (ת/10).

המתלונן הותיר עלי רושם אמין ומהימן, העיד באופן קולח ונרגש, כאשר ניכר בו כי האירוע חרוט היטב בזכרונו. יש לזכור, שמדובר במתלונן אשר מצא עצמו, לאחר בדיקה שגרית של שוטר תנועה, עצור בתחנת משטרה, חבול, כתוצאה מפגיעה שנגרמה לו על ידי מי שאמון על שמירת החוק. גובה הודעת המתלונן, מיד לאחר האירוע, העיד ש"**היה שלב שהוא בכה, הוא היה נסער**" (עמ' 28 ש- 27 לפרוט'). התרשמות זו משתלבת, עם התרשמותי הבלתי אמצעית ממתלונן שندهם מתקיפתו על ידי שוטר, ללא כל סיבה נראית לעין.

במהלך עדותו, לא היסס המתלונן להודות בהתנהלותו האישית הבעייתית: **"הייתי נסער, קיללתי קללות, קיללתי אותי. אפילו לא קללות. אמרתי לו אפס מאופס..."** (עמ' 10 ש- 31 לפרוט'). משקל נוסף לענין מהימנות המתלונן, יש לייחס לכך שהבהיר בפני הפרקליטה, בעת ריענון זכרונו במשרדי מח"ש בטרם עדותו בבית המשפט, כי בעת שמסר את תלונתו הגזים לגבי פירוט הנזקים שנגרמו לו, זאת אף ביחס לדברים שלא ניתנים לסתירה, כגון סחרחורת שנגרמה לו או דכאון בעקבות האירוע (נ/3).

הסרטון

5. סרטון המתעד את האירוע (להלן: "הסרטון"), נתפס על ידי המתלונן ישירות מתחנת הדלק בה התרחש המקרה. תחילה, התנגד בא כוח הנאשם להגשת הסרטון, אשר התקבל תוך ציון כי המשקל שינתן לו יקבע בהכרעת הדין. בהמשך, במהלך הדיונים, הסכים בא כוח הנאשם למשקל הראייתי המשמעותי של הסרטון, כשציין כי **"הוא מראה בדיוק את אופן התנהלות האירוע"** (עמ' 45 ש- 22-23 לפרוט'), וכן כשהתייחס בסיכומיו לסרטון כ**"ראיה המרכזית"** (עמ' 60 ש- 32 לפרוט'). לפיכך, יש אכן להתייחס לנצפה בסרטון כמתעד את האירוע כפי שהתרחש, אף מבלי להפנות לפסיקה התומכת בכך, אותה הציגה המאשימה. יצוין כי מדובר בדברים הנצפים בסרטון, אשר אינו כולל תיעוד קולי.

בסרטון (ת/2), נראה המתלונן מוסר לידי הנאשם דבר מה (ככל הנראה את רישיונות הנהיגה אותם התבקש להציג). בשלב זה, נראה המתלונן כשהוא מנופף בידיו והנאשם שב לעבר צדו השני של הקטנוע, כך שהקטנוע חצץ בינו לבין המתלונן. בהמשך, נראים המתלונן והנאשם עומדים משני עברי הקטנוע, המתלונן מנסה להסיר את מעילו, ובשלב זה ניגש אליו הנאשם, עוקף את הקטנוע כשידיו של המתלונן נטויות לאחור תוך הסרת המעיל, ונוגח בו בפניו (דקה 02:36-02:39 בסרטון). לאחר מכן, נראה המתלונן הולך לאחור, נתפס ע"י הנאשם, כשבשלב מסוים ידיו של הנאשם שלוחות לעבר פניו של המתלונן (דקות 02:46 ו- 02:53 בסרטון). יצוין כי קשה להבחין בפרטי פרטים בחלקים מסוימים של שלב זה באירוע.

ראיה זו, המתעדת את המקרה, מאששת ומחזקת את גרסת המתלונן, ומפריכה את גרסתו של הנאשם, אשר תפורט להלן.

גרסת הנאשם

6. הנאשם הודה כי נגח בפניו של המתלונן, אולם, לטענתו בבית המשפט, קדמה לכך התנהגותו של המתלונן אשר עוררה את חששו, ולכן נאלץ הגן על עצמו. כפי שהעיד, **"הבנתי מהר שמדובר בהתנהגות חריגה מאוד ולא נורמלית, ההתנהגות שלו הייתה מאוד קיצונית וחדה, הוא בעצם היה מאוד אגרסיבי כאילו הוא בא למלחמה, הוא דיבר עם כל הגוף הוא איים עליי... אמר לי שהוא 'יזיין אותי'"** (עמ' 34 ש- 25-28 לפרוט').

בהמשך, העיד כי **"הוא פשוט דיבר ככה עם הידיים, אמר לי הוא 'יזיין אותי ויהרוג אותי' ושהוא למד קונג פו ושהוא ישתמש נגדי באומנות לחימה שהוא למד... הרגשתי מאוד מפוחד... ואז הוא נצמד אלי, כשהוא נצמד אלי הוא נצמד ממש לפני וגם התנועות גוף שלו היו מאוד אגרסיביות הוא דיבר עם**

הידיים בצורה קיצונית... כשהוא היה ממש קרוב אלי עם הפנים מתוך אינסטינקט נתתי מכה בראשו עם הראש שלי, הרחקתי אותו, במצח" (עמ' 35 ש- 15-2 לפרוט').

לגבי המשך האירוע, העיד הנאשם כך: **"ניסיתי לאזוק אותו, שלפתי את האזיקים, תפסתי את ידו הימנית, ביקשתי ממנו שייתן לי את הידיים כדי שאני אאזוק אותו, הוא התנגד נחרצות גם במילים וגם במעשים, הוא הלך אחורה (מדגים הליכה לאחור ושליחת הידיים לפנים)...הוא בעצם הדף אותי עם הידיים, כשאחזתי בידו הרגשתי כמה הוא חזק...ולכן הוצאתי את גז הפלפל וריססתי בפניו, כמובן תוך כדי מתן אזהרה שאם לא יירגע וייתן לי את ידיו, אני אאלץ להשתמש בפלפל" (עמ' 35 ש- 24-15 לפרוט').**

הנאשם חזר על דברים אלה, במהלך עדותו בבית המשפט (ראו לדוגמא עמ' 38 ש- 6-5 לפרוט'), ואף הוסיף כי בטרם פעל, המתלונן **"החליט שהוא פותח את המעיל ומוריד אותו וכל זה תוך כדי הנפת ידיים ותנועות קיצוניות, הוריד את המעיל והידיים שלו היו חשופות אליי" (עמ' 40 ש- 24-23 לפרוט').**

7. ראיות שונות סותרות את גרסת הנאשם בבית המשפט, מפריכות אותה, ומבססות את העובדה שתקף את המתלונן, כפי שיפורט להלן.

הנאשם מסר מספר גרסאות שונות ומתפתחות, לגבי התנהלות המתלונן בטרם נגח בו, גרסאות המגלות תמונה שונה מזו שתוארה על ידו בבית המשפט.

בדו"ח הפעולה שכתב בסמיכות לאירוע (ת/7), תיאר הנאשם התרחשות שונה: לאחר שהמתלונן הזדהה בפניו באמצעות הצגת רישיונות, ביקש הנאשם לבצע עליו חיפוש. המתלונן קילל את הנאשם, אשר בתגובה הודיע לו כי הוא מעוכב וביקש ממנו להיכנס לניידת המשטרה. המתלונן סירב ואמר לנאשם **"יא אפס מזדיין"**. הנאשם תיאר בדו"ח הפעולה, כי בשלב זה **"הודעתי לו שהוא עצור ביקשתי שיביא לי את ידיו כדי לכבול אותו. הנהג סירב קירבתי את ראשי לראשו ונתתי לו מכה בראש. תפסתי את ידו הימנית דרשתי ממנו לא להתנגד ולאפשר לי לאזוק אותו. הנ"ל התנגד ולא הסכים לתת לי את ידיו, החל ללכת אחורה תוך כדי התנגדות בידיו ודחף אותי. אמרתי לו שעם לא יתן לי את ידיו אני ירסס אותו בפילפל. המשיך מאבק אם התנגדות וחילופי ידיים נתתי לו הזהרה וריססתי אותו בפניו בפלפל. הוצאתי את איזיק הידיים וניסיתי לאזוק אותו. הנ"ל המשיך להתנגד הפעלתי כוח וכבלתי אותו באזיקים" (ת/7, שגיאות הכתיב במקור - א.ק.).**

ניתן להסיק מדבריו של הנאשם בדו"ח הפעולה, אשר נכתב ביום האירוע, כי לאחר סירוב המתלונן לחיפוש ולעיכוב, תוך קללות כלפי הנאשם, הודיע לו הנאשם כי הוא עצור, ובשל רקע זה וכן התנגדות המתלונן להושיט את ידיו - נגח הנאשם בפניו. הדברים בדו"ח הפעולה ברורים, ואינם ניתנים לפרשנות שונה. בעת חקירתו הנגדית בבית המשפט, הציג הנאשם הסבר לשוני המהותי שבין דו"ח הפעולה לגרסתו בבית המשפט, וטען כי **"הייתי מאוד נסער, מבחינתי זה היה אירוע חריג שאני לא נתקל בהרבה אירועים כאלה" (עמ' 38 ש- 20-19 לפרוט')**. הסבר זה אינו עולה בקנה אחד עם גרסת הנאשם בחקירתו במח"ש, פחות מחודשיים לאחר המקרה, שם התקשה מאד לזכור את אותו "אירוע חריג" בעקבותיו היה כה נסער, עד כדי כתיבת פרטים שגויים בדו"ח

הפעולה: "מעורפל, זכור לי המקרה אבל לא עולה לי האירוע... אני צריך תזכורת..." (ת/3, ש-28-29);
"שאלה: אמרת בחקירתך שבדקת את ר', מה גילית עליו? תשובה: ממש לא זוכר, אני אפילו לא זוכר
אותו" (ת/3, ש-101-102); וכך השיב כשנשאל לגבי הדרכת מזל בכתיבת הדו"ח: "לא נראה לי, אני לא זוכר
דבר כזה, מאז לא דיברנו על האירוע. שאלה: תחשוב טוב. תשובה: עבר הרבה זמן מאז אני לא זוכר"
(ת/3 ש-137-139).

בהמשך חקירתו במח"ש, הסביר הנאשם כי הוא סובל מבעיית "זיכרון עיוור", ושוכח דברים רבים (ת/3 ש-
144-154). נתונים אלה אך מחזקים את חשיבות גרסת הנאשם כפי שניתנה סמוך מאד לאירוע, כרבע שעה
בלבד אחריו. כאשר מדובר בנאשם הסובל, לטענתו, מבעיית זיכרון משמעותית, המתקשה לזכור פרטים בסיסיים
לגבי אירוע בטרם חלפו חודשיים מהתרחשותו, לא ניתן לקבל את גרסתו החדשה, השונה והסותרת, אשר
נמסרה לראשונה בבית המשפט. לא ברור כיצד בעיית הזיכרון, שתקפה את הנאשם בעת חקירתו במח"ש,
לאחר כחודשיים, התפוגגה כלא היתה בבית המשפט, בחלוף כשנתיים. יתרה מכך: לא ניתן למצוא כל הסבר
הגיוני המניח את הדעת, מדוע יכתוב הנאשם בדו"ח הפעולה עובדות שגויות לחלוטין, העלולות לשמש אף כנגדו.

הנאשם הציע בעת חקירתו הנגדית, הסבר אפשרי נוסף, לכך שהדברים עליהם העיד בבית המשפט לא עלו
בדו"ח הפעולה: "אני יכול לומר שאני יודע שהדברים לא באו לידי ביטוי בכתב. הייתי נסער, אין לי
נסיין" (עמ' 38 ש-27 לפרוט'). הסבר זה, אינו עולה בקנה אחד עם הקושי של הנאשם לזכור אירוע כה
מסעיר בעת חקירתו במח"ש, אך למעלה מכך - עם אופי דו"ח הפעולה. מדובר בדו"ח מפורט מאד. בדו"ח
הפעולה, תיאר הנאשם את כל השתלשלות האירוע, ואף ציטט במדויק דברים שנאמרו לו על ידי המתלונן:
"אמר לי בתגובה מי אתה שתעשה עלי חיפוש יא חתיכת זין...ביקשתי ממנו להכנס לניידת הנהג סירב
ואמר לי "יא אפס מזדיין" (ת/7). הנאשם הוסיף וכתב, כי לאחר מעצר המתלונן, ובמהלך הנסיעה לתחנת
המשטרה, המתלונן אמר לו ש"הוא זיין אותי ושהוא יראה לי מה זה, אני ישפיל אותך יא כלומניק יא
אפס" (ת/7). הנאשם פירט עוד, כי בתחנה, בעת כתיבת דו"ח הפעולה, אמר לו המתלונן: "אתה ערבי עם
אתה דבר תוריד לי את האזיקים תוריד את המדים זה יגמר אחרת" (ת/7).

פירוט רב זה, של דברים אשר נאמרו לכאורה על ידי המתלונן, מעיד כי גם אם הנאשם היה נסער מהמקרה,
הרי עלה בידיו לכתוב פרטי פרטים ממהלך האירוע, בוודאי דברים שנאמרו לו על ידי המתלונן. זאת ועוד: פירוט
זה אינו מותיר כל מקום לפרשנות, מדוע ימנע הנאשם מלציין ולפרט, דברים חמורים יותר, העולים כדי איומים
מצד המתלונן כנגדו, בטרם נגח בו, כגון שיהרוג אותו, שיפעל כנגדו באמנות לחימה מסוג קונג פו ועוד, כמפורט
בסעיף 6 לעיל. באופן דומה, הנאשם פירט היטב בדו"ח הפעולה, פעולות שונות בהן נקט המתלונן, כגון: "לא
הסכים לתת לי את ידי, החל ללכת אחורה", "דחף אותי", "חילופי ידיים" (ת/7). לא נמצא כל הסבר
המניח את הדעת, מדוע נמנע הנאשם מלציין בדו"ח הפעולה את שהדגיש, מספר פעמים, במהלך עדותו בבית
המשפט, כי המתלונן התקרב אליו וממש נצמד אליו, זאת בטרם הנאשם נגח בו (ראו לדוגמא עמ' 35 ש-
11-14, עמ' 39 ש-1 לפרוט').

בנוסף, כפי שפורט לגבי הסרטון, הנצפה בו אינו מותיר מקום לסימני שאלה: שתי שניות בטרם נגח הנאשם
במתלונן, הקטנוע נראה מפריד ביניהם, כאשר השוטרת מזל עומדת לצדו של המתלונן, באותו צד של הקטנוע.
הנאשם נראה עוקף את הקטנוע אל עבר המתלונן ונוגח בו, כשמזל עדיין לצד המתלונן. נתונים אלה עומדים
בסתירה לגרסת הנאשם בבית המשפט, לגבי כך שפעל מתוך חשש לאחר שהמתלונן "נצמד ממשי" לפניו.

8. בחקירתו במח"ש (ת/3), כחודשיים לאחר האירוע, על אף הקושי שלו להיזכר בפרטי האירוע, כפי שטען כמפורט לעיל, תיאר הנאשם את התנהלות המתלונן בטרם נגח בו, תוך הוספת פרטים שונים ביחס לדו"ח הפעולה (ת/7).

הנאשם ציין, כי שאל תחילה את המתלונן שאלות שונות, ובשל העובדה שהיו לו "עיניים אדומות", ביקש לבצע חיפוש נוכח חשד שהמתלונן נושא סמים. יש להדגיש, כי באותה חקירה אמר הנאשם שרק לאחר שביקש לערוך חיפוש, החל המתלונן לנהוג באופן תוקפני: **"ביקשתי לערוך חיפוש עליו ועל האופנוע ואיך שאמרתי לו את זה, אני לא זוכר את הקללה שהוא אמר לי... אמרתי לו שאם הוא לא ייתן לי לעשות חיפוש באופנוע אני אצטרך לעצור אותו... הוא נצמד לי פנים ואמר לי שהוא יזיין אותי"** (ת/3, ש-46-42, ההדגשה אינה במקור).

דברים אלה, שנועדו לבסס את החשש של הנאשם מפני המתלונן, לא הופיעו בדו"ח הפעולה המפורט שנכתב אך כרבע שעה לאחר המעצר.

בעת עדותו בבית המשפט, כשנתיים לאחר המקרה, לא הסתפק הנאשם בתיאור החדש שמסר בחקירתו במח"ש, אלא הפליג והעצים את התנהגות המתלונן ואת דבריו, וכן הוסיף גרסה לגבי התנהגותו עוד בטרם פנה אליו בבקשה לערוך חיפוש, זאת בשונה מגרסתו במח"ש ובוודאי בסתירה לגרסתו בדו"ח הפעולה: **"הבנתי מאוד מהר שמדובר בהתנהגות חריגה מאד ולא נורמלית, ההתנהגות שלו הייתה מאוד קיצונית וחדה. הוא בעצם היה מאוד אגרסיבי כאילו הוא בא למלחמה, הוא דיבר עם כל הגוף הוא איים עליי. אני זוכר במפורש שהוא אמר לי שהוא 'יזיין אותי'...הוא היה מאוד אגרסיבי עם התנועות שלו, דיבר עם הידיים, עמדתי זקוף ונינוח והוא פשוט דיבר ככה עם הידיים, אמר לי שהוא 'יזיין אותי ויהרוג אותי' ושהוא למד קונג פו ושהוא ישתמש נגדי באומנות לחימה שהוא למד...הנחתי בהנחה סבירה מאוד שהוא תחת השפעת סמים. לאחר מכן, ביקשתי לערוך חיפוש בקטנוע, האיומים המשיכו..."** (עמ' 34 ש- 25 - עמ' 35 ש- 7 לפרוט', ההדגשה אינה במקור).

מדובר בגרסה מתפתחת מצד הנאשם, לאורך ציר הזמן, כאשר ככל שהגרסה רחוקה יותר מעת האירוע, בוחר הנאשם לייחס למתלונן עוד ועוד איומים, בשלבים שונים שלו. הנאשם לא מסר כל הסבר מניח את הדעת לשינויים אלה בגרסאותיו (וראו לעיל את ההתייחסות לטיעון בדבר בעיות זיכרון).

9. הנאשם הוסיף עוד בגרסתו במח"ש, פרטים שכלל לא הוזכרו בדו"ח הפעולה, אף לגבי התנהגותו הפיזית של המתלונן, אשר הוסיפה לכאורה לחששו מפניו. לטענתו באותה חקירה, המתלונן לבש מעיל גדול **"מלא סקווצ'ים וכיסים... נצמד לי לפנים ואמר לי שהוא יזיין אותי... שיחרר את הרצועה של החגורה בצורה קיצונית והתחיל לעשות כל מיני תנועות עם הידיים על המעיל בעצבים... הרגשתי מאוים, פחדתי שהוא הולך להוציא לי משהו ונתתי לו מכה בראש עם הראש שלי"** (ת/3 ש- 49-44).

בעדותו בבית המשפט, שב הנאשם ואישר גרסה זו לגבי תנועות חדות מצד המתלונן על המעיל, ואף הוסיף כי המתלונן **"הוריד את המעיל והידיים שלו היו חשופות אליי"** (עמ' 40 ש- 25-16 לפרוט').

עיון בסרטון מעלה כי המתלונן לא נקט בתנועות המיוחסות לו על ידי הנאשם, וכן כי לא הספיק להוריד את המעיל לחלוטין, כך שידיו יהיו "חשופות אלי", כדברי הנאשם. הנאשם נגח במתלונן כאשר ניסה להוריד את מעילו, אשר עדיין היה על חלקן התחתון של ידיו, אשר הופנו לאחור.

לאחר שהוסיף את הפרטים השונים, בעת חקירתו במח"ש, עומת הנאשם עם הנצפה סרטון, זיהה את עצמו, ולגבי תיעוד חלק זה באירוע אישר כי ש"זה לא נראה טוב. זה רחוק ממה שחשבתי" (ת/3, ש-185-191). בעת עדותו בבית המשפט, הסביר הנאשם שאמר זאת מכיוון ש"במח"ש הראו לי סרטון לנקודת זמן מסויימת משהו כמו שתי שניות, לא הראתה לי את כל הסרטון, התייחסתי למה שהיא מראה לי" (עמ' 41 ש- 2-1 לפרוט'), ובהמשך: **"היא הראתה לי שניות בודדות, פחות מעשר שניות"** (עמ' 41 ש-8 לפרוט'). דברים אלה עומדים בסתירה לציון המפורש בהודעה, עליה חתם הנאשם, כי החוקרת הציגה לו את הסרטון, תחילה בין הדקות 00:56 ועד 01:36, ובהמשך החל מהדקה 01:36 ועד הדקה 02:47 (ת/3 ש- 185-179). בנוסף, בהמשך, החוקרת שבה והציגה לנאשם את הסרטון (ת/3 ש- 192).

למעשה, בעת חקירת הנאשם במח"ש, הוצגו בפניו כשתי דקות מהסרטון, המתעדות את כל האירוע. לפיכך, אין לתת משקל לתגובתו בבית המשפט, אשר נועדה לכרסם מעוצמת ראשית ההודיה בעת חקירתו, מיד לאחר הצגת הסרטון בפניו, כפי שיפורט להלן.

ראשית הודיה

10. במהלך חקירתו במח"ש, עומת הנאשם עם הסרטון. תחילה, כשנתקל בפרטים הסותרים את הודעתו עד לאותו שלב, הודה כי תיעוד האירוע שונה: **"זה לא נראה טוב. זה רחוק ממה שחשבתי. זכרתי שהאופנוע היה רחוק ואני נגשתי אליו. אני חשבתי שהוא היה עם מעיל והוא הוריד את המעיל"** (ת/3 ש- 189-188). בהמשך, נשאל האם הבחין בסרטון באותן תנועות ידיים מאיימות מצד המתלונן, המצדיקות שימוש בכוח לא סביר, וביקש לצפות שוב בסרטון. לאחר צפיה נוספת, תועדה חקירת הנאשם כך:

"שאלה: עכשיו אתה מבין למה אתה פה?"

תשובה: כן. סליחה (ה.ח. הנחקר בוכה) סליחה. זה לא מה שזכרתי. אני מתבייש בעצמי.

שאלה: אתה מבין שבתור שוטר אתה אמון על ביטחונם של האזרחים ואתה לא יכול להתנהג בצורה כזאת ולפגוע במישהו?

תשובה: אני מבין ולוקח אחריות. זה רחוק ממה שחשבתי. איך זה נראה? אני מטיף לילדים שלי לא

להתנהג באלימות. אני מצטער. אני ממש מתנצל.

שאלה: אתה מאשר שלא רואים בסרטון שהוא מאיים עליך או עושה תנועות מאיימות שמצדיקות נגיחה בפנים?

תשובה: אני אגיד בלב שלם שאני רואה בסרטון שהנגיחה הייתה מיותרת למרות שתחושת איום זה משהו סובייקטיבי" (ת/3 ש- 193-203).

לדברים אלה במהלך החקירה, יש להוסיף את עדות החוקרת מירב דולב, לגבי בכי הנאשם בסיום חקירתו, התנצלותו על הבכי, בקשתו לקבל חיבוק מידיה, וכן דבריו תוך כדי בכי: **"אמר שהוא ממש מתבייש בהתנהגותו ומוכן לקבל עליו כל דין גם אם יחליטו להעיף אותו מהמסורה" (ת/6).**

הסברו של הנאשם בבית המשפט, כי התכוון לכך שהתבייש **"מעצם העובדה שאני בחקירה, שאני בעמדה של נאשם" (עמ' 43 ש- 15 לפרוט')**, אינה מתיישבת עם הדברים שאמר בעת חקירתו במח"ש בדבר הבושה שחש נוכח התנהגותו באירוע.

דברים ברורים אלה של הנאשם, מהווים ראשית הודיה, על כל המשמעות הראייתית הנגזרת מכך:

"כידוע, התבטאויות המצביעות על תחושת אשם מצידו של הנאשם מהווות ראשית הודיה, וככאלו הן עשויות לשמש כראיה עצמאית לחובתו"

(ע"פ 4481/14 פלוני נ' מדינת ישראל, (16.11.2016), פסקה 66 בפסק דינו של כבוד השופט' השופט שוהם וההפניות שם לפסיקה נוספת).

עדותה של מזל

11. לצד הנאשם, נכחה באירוע השוטרת מזל. עדותה בבית המשפט עסקה בשני חלקי כתב האישום. בשלב זה, אתיחס רק לסוגית האלימות מצד הנאשם. מזל העידה כי לאחר שהמתלונן הציג רשיון, הנאשם חשד בו שהשתמש בסמים ורצה לערוך עליו חיפוש, אך המתלונן התנגד תוך כדי קללות. בעת חקירתה הנגדית, הוסיפה כי המתלונן נקט אף באיומים, אך לא יכלה לפרט מה היו (עמ' 18 ש- 10-15 לפרוט').

סוגית האיומים, המהווה התפתחות מאוחרת בגרסת הנאשם, מופיעה בעדותה של מזל בבית המשפט ובמח"ש, אך ללא יכולת לציטט דברים כלשהם באופן מפורש. לעומת זאת, סוגית האיומים כלל אינה מופיעה בדו"ח הפעולה אותו ערכה מזל בסמוך לאירוע. כפי שהעידה בבית המשפט (עמ' 15 ש- 16 לפרוט') ובמח"ש (נ/6 ש- 40-42), חלקו הראשון של דו"ח הפעולה, עד לשלב הנגיחה על ידי הנאשם, נכתב על ידה באופן עצמאי. עיון בדו"ח זה, מעלה כי השוטרת מזל ציינה שהמתלונן דיבר באופן לא יפה אל הנאשם ואף ציטטה את הדברים, אך לא פירטה איומים בהם נקט ואף לא ציינה באופן כללי איומים מצדו (נ/5). לצד זאת, ניתן בהחלט להסיק מדברי השוטרת מזל, בעדותה במח"ש, לגבי התנהלותו

הפסיבית והלא מאיימת של המתלונן, בטרם נגח בו הנאשם. כך העידה מזל לגבי איזוק המתלונן, לאחר הנגיחה: "**הבחור התנגד, כי אחרי הנגיחה הוא שינה גישה והתחיל להתנגד לשי...**" (נ/6 ש-29-30, ההדגשה אינה במקור).

ראיות אלה, המצטרפות לגרסתו המתפתחת של הנאשם, וכן לגרסת המתלונן הזוכה למשקל משמעותי, כמפורט לעיל, שוללות את הטענה בדבר איומים מצד המתלונן כלפי הנאשם, בטרם החלה האלימות.

מזל העידה בבית המשפט, כי בהמשך, כשהמתלונן התקרב אל הנאשם, נגח בו הנאשם, וביקש לאזוק אותו, אך המתלונן התנגד ולא הושיט את ידיו. בתגובה, כך העידה, ריסס עליו הנאשם גז פלפל (עמ' 13-14 לפרוט'). לגבי חלק זה של האירוע, העידה עוד כי לאחר הנגיחה, ניסה הנאשם לאזוק את המתלונן, אשר התנגד פיזית למעצר, וכי אינה זוכרת אם הנאשם אף היכה אותו (עמ' 18 ש-5-7 לפרוט').

ביחס לנגיחה, ציינה ש"היא לא הייתה צריכה לקרות" (עמ' 14 ש-15 לפרוט'), ומדובר היה בשימוש בכוח מעבר לנדרש (עמ' 14 ש-12-13 לפרוט'). גם בעדות שמסרה במח"ש, טענה מזל ש"לא היתה לנגיחה הזו הצדקה" (נ/6, ש-21-22).

עדות זו של שותפתו של הנאשם, מחזקת את הראיות המצביעות על כך שהנאשם תקף את המתלונן, ללא כל צידוק לכך, ובפרט - ללא שעמדה לו זכות ההגנה העצמית.

אירוע התקיפה - סיכום

12. מכלול הראיות במקרה הנדון, משתלב לכדי מארג המבסס עובדתית את האלימות המיוחסת לנאשם, מעבר לכל ספק סביר. הנאשם נקט באלימות כלפי המתלונן, ללא איום כלשהו מצדו. כל ראייה רלוונטית נבחנה, נשקלה, וקיבלה את הפרוש והמסקנה העולים ממנה. מדובר בראיות רבות, בעלות משקל משמעותי, שאינן מותירות כל מקום לספק לגבי נסיבות המקרה, כמפורט בעובדות כתב האישום, ולגבי אשמתו של הנאשם הנובעת מהן.

טענת ההגנה העצמית, אינה מתיישבת עם ראיות אלה, וכן עם הפסיקה בדבר הצורך בשישה תנאים מצטברים על מנת לבסס הגנה עצמית (ראו ע"פ 1964/14 **שלווה שימשילשווילי נ' מדינת ישראל**, (6.07.2004), פסקה 29). במקרה הנדון, מרבית התנאים הנדרשים לא הוכחו על ידי הנאשם, דוגמת קיומה של תקיפה שלא כדין, קיומה של סכנה מוחשית לנאשם, תנאי הפרופורציה, ותנאי הנחיצות.

זאת ועוד: ככל שהנאשם אכן חש בסכנה מפני המתלונן, אזי לכל הפחות היה נותר במקומו, מצדו האחר של הקטנוע, ולא עושה פעולה שיש בה כדי להגביר את אותו סיכון. בנוסף, אני מוצא בטענת בא כוח הנאשם לגבי חוסר הפעולה במקום מצד השוטרת מזל, כדי להצביע על אופיו של האירוע, וכלי נוסף לבחינת מידת האיום הנשקף לנאשם: לאורך כל האירוע, נצפית מזל בסרטון כשהיא בסמוך למתלונן, ולפני הנגיחה - נמצאת לצדו

מעברו השני של הקטנוע ביחס לנאשם. במהלך כל האירוע, מזל אינה מתרחקת מהמקום.

לנוכח כל האמור לעיל, אני קובע כי הנאשם תקף את המתלונן שלא כדין בכך שנגח בפניו, ובהמשך ריסס בפניו בגז פלפל.

עבירת השיבוש

עדות מזל

13. מזל העידה בהודעה שמסרה במח"ש, לגבי דו"ח הפעולה שכתבה בסמוך לאירוע. בהודעה זו, פירטה כי לאחר שהגיעה לשורה 7 בדו"ח, פנתה אל הנאשם ושאלה אותו מה עליה לעשות. הפניה נעשתה "כי לא ידעתי איך להמשיך את זה כי לא הרגשתי בנוח עם מה שהיה" (נ/6 ש-42-41). בתגובה, אמר לה הנאשם: "... תרשמי שנתתי מכה בראשו כי הוא התנגד למעצר...וביקש ממנו שייתן את ידיו על מנת לאזוק אותם" (נ/6 ש-43-42). לשאלת החוקר, מדוע רשמה את דבריו של הנאשם השיבה מזל: "אני שוטרת חדשה, עובדת הרבה זמן עם שי, מצד אחד אני הרגשתי לא בנוח עם מה שהיה ומצד שני לא רציתי לסבך את שי, אז התייעצתי איתו וגם חשוב לציין ששני המשפטים האלה הם מאוד קריטיים כי הנגיחה בעצם מתחילה את כל פעולת המעצר והיה חשוב לי שנהיה מתואמים" (נ/6 ש-46-48). בהמשך, הוסיפה בהקשר לחוסר הדיווח על המקרה, ש"זאת לא אני ללכת ולהלשין" (נ/6 ש-65).

בעת עדותה בבית המשפט, שבה השוטרת מזל על תיאור כתיבת דו"ח הפעולה באופן עצמאי על ידה עד שהגיעה לתיאור הנגיחה, אז פנתה אל הנאשם. מזל הסבירה ש"נתקעה" במהלך הכתיבה, "כי קודם כל מבחינת הניסוח נתקעתי כי לא רציתי לסבך את הנאשם וגם כי הייתי שוטרת חדשה" (עמ' 15 ש-18 לפרוט'). עוד הבהירה כי היה חשוב לה שיהיה תיאום ביניהם כי היתה שוטרת חדשה "ובגלל שאני והנאשם עבדנו כצוות כל כך הרבה זמן..." (עמ' 15 ש-24 לפרוט'). לגבי חשיבות המשפטים שרשמה מפיו של הנאשם, הסבירה מזל ש"מפעולת הנגיחה בעצם התחיל כל המעצר עצמו, כל השימוש בכוח", וכן "כי המשפטים האלה פותחים, מפה מתחיל כל האירוע להתגלגל, פעולת הנגיחה, גז פלפל ואזיקים" (עמ' 16 ש-4-1 לפרוט'). מזל הוסיפה כי "כשיש התנגדות למעצר אז יש סמכות להשתמש בכוח" (עמ' 17 ש-22 לפרוט'). הנאשם בעצמו אישר בבית המשפט, שישנה נפקות לתזמון הודעת המעצר, מבחינת הסמכות לעשות שימוש בכוח (עמ' 47 ש-6-7 לפרוט').

ניתן להסיק את מטרת הפניה אל הנאשם, וכן את הצורך של הנאשם לומר למזל מה לכתוב,

מאופי האירוע ומההסברים שסיפקה. מדובר באירוע בו הפעיל הנאשם אלימות כנגד אזרח, כשמזל שבה והסבירה שלא רצתה לסבך את השותף שלה. לגבי הטענה שנזקקה לסיוע בשל היותה שוטרת לא מיומנת, אני מוצא כי בנסיבות המקרה התייחסות מזל להיותה שוטרת "חדשה" נוגעת לכך שלא רצתה לסבך את הנאשם, זאת כ"שוטרת חדשה", ולא מעבר לכך. יש לזכור שמדובר בשוטרת אשר שירתה עובר לאירוע בתור שוטרת שח"מ, כך שמדובר בשוטרת חדשה בשרות הקבע במשטרה, אך בעלת נסיון ומיומנות בעבודת המשטרה ובכתיבת דו"חות. על אף נתון זה, מזל העידה שאינה זוכרת מקרה בו פנתה לסיוע בכתיבת דו"ח פעולה בעת

היותה שוטרת שח"מ או בעת שירותה לאחר האירוע (עמ' 18 ש- 33 לפרוט').

כפי שהבהירה מזל, ואף הנאשם אישר בעדותו בבית המשפט, קיימת חשיבות לכך שהכוח כנגד המתלונן הופעל לאחר שהודע לו על מעצרו. באופן זה יש להבין את חשיבות המשפט אותו אמר הנאשם למזל לכתוב, כי היכה בראשו של המתלונן תוך התנגדות למעצרו.

העדה לאנה דיל

14. ניכר היה בעדותה של השוטרת מזל, כי ביקשה שלא לגרום נזק לנאשם. כך אף הסבירה את מטרת פנייתה אל הנאשם, שותפה הבכיר בעבודה, על מנת שלא יסתבך בשל האלימות בה נקט. הנאשם טען בעת עדותו בבית המשפט, כי לאחר העדות במח"ש מזל בכתה ואמרה לו שמח"ש מאשימים אותה בעבירת שיבוש. לטענתו, שמע ממזל שבמח"ש נאמר לה **"שהם יודעים שהיא שוטרת טובה ונאמנה והם לא רוצים לפעול נגדה בהליכים פליליים ולכן חשוב להם שבעצם תהיה בצד שלהם"** (עמ' 37 ש- 3-4 לפרוט'). באופן דומה, אף בא כוח הנאשם ביקש לפגוע במהימנות עדותה של מזל, בכך שזימן לעדות את גובה הודעתה במח"ש, עידן אלקלעי, וחקר אותו לגבי סוגיה זו (עמ' 52-53 לפרוט'). מזל נשאלה בחקירתה הנגדית לגבי כך שנאמר לה במח"ש **"אם לא תגידי את הדברים יפתחו לך תיק בגין שיבוש"** (עמ' 19 ש- 27 לפרוט'), אך כלל לא זכרה מה נאמר לה במח"ש, והעידה כי כל שאמרה שם הוא אמת.

בניגוד לסיטואציה הטעונה בעת מתן עדות במח"ש כנגד שותף לעבודה, בא כוח הנאשם הציג עדות לגבי דברים שנאמרו על ידי השוטרת מזל לחברה טובה, במהלך שיחה אישית ביניהן. מדובר בשוטרת לאנה דיל (להלן: "לאנה"), אשר העידה כעדת הגנה.

בהתאם לעדותה, וכן לזכרון דברים שערכה בשלב מסוים, במהלך סיור באילת, שהתה באותו חדר עם השוטרת מזל, חברתה ליחידה. כפי שהעידה לאנה, באותה נקודת זמן, היו השתיים חברות קרובות (עמ' 31 ש- 31 לפרוט'), עובדה אותה אישרה אף מזל. בנוסף ליחסי הקרבה והסיטואציה האינטימית והבלתי מאיימת בה התנהלה השיחה, ניתן להתרשם עוד מעדות לאנה שהבהירה כי **"לא הרגשתי שהיא זוהירה, הייתי מציינת את זה"** (עמ' 32 ש- 1 לפרוט'). ניתן להסיק אף מאופי הדברים שנאמרו על ידי מזל, כי ביקשה שלא לגרום נזק לנאשם, בוודאי במהלך אותה שיחה: כך, אישרה לאנה שמזל הביעה חשש ודאגה לנאשם, וכך, אישרה שמזל אמרה לה שלא מגיע לנאשם, לו יש משפחה וילדים (עמ' 32 ש- 11-15 לפרוט'). צרוף נתונים אלה, מביא לידי מסקנה כי יש לתת משקל משמעותי לאותפ דברים שנאמרו על ידי מזל, בפני חברתה הקרובה לאנה, המחזקים את עדותה של מזל.

תוכן זיכרון הדברים, המתעד ביתר פירוט את הנאמר באותה שיחה, אושר על ידי העדה לאנה בבית המשפט, ואף הוגש (ת/11). עיון מעמיק בו, מעלה את השתלשלות השיחה, כאשר תחילה סיפרה מזל שפנתה אל הנאשם לאחר כתיבת מספר פסקאות בדו"ח הפעולה, ואמרה לו שאינה יודעת כיצד להמשיך. בתגובה, כך סיפרה ללאנה, אמר לה הנאשם **"ככה בנקודות, שארשום שהוא נגח בו, שהוא התנגד למעצר וששי השתמש נגדו בפלפל... אז רשמתי מה שהבנתי מהנקודות האלה שהוא אמר"** (ת/11). יחד עם זאת, החברה לאנה לא הניחה לנושא זה. כפי שכתבה בזיכרון הדברים, **"המשכנו לדבר על הנושא"**, עד שמזל

הביעה מספר פעמים חשש לגורלו של הנאשם בעקבות ניהול המשפט. בשלב זה, חזרה לאנה מספר פעמים על המשפט: **"מזל תגידי את האמת, רק את האמת"**, וכן **"מזל מאוד פשוט, מה היה שם בחדר חקירות? שי הכתיב לך או לא? זה תשובה של כן או לא"**. לאנה תיארה, בזיכרון הדברים, סיטואציה זו באופן מפורט: **"מזל שתקה למספר שניות, הסתכלה עליי ואמרה לי: 'עכשיו באמת לאנה, שי הכתיב לי את כל הדו"ח פעולה כמעט' "**. בתגובה לשאלת לאנה כיצד דברים אלה משתלבים עם האמירה הקודמת של מזל, לפיה הנאשם ציין רק נקודות, השיבה מזל שהנאשם אמר לה לרשום מה שהוא אומר. לאנה התעקשה ועמדה שוב על נקודה זו, שבה ושאלה את מזל האם הנאשם אמר **"שבי תכתבי מילה במילה? ומזל ענתה לי: 'כן הוא הכתיב לי כמעט עד סוף דו"ח הפעולה' "** (ת/11).

15. השתלשלות השיחה, כפי שפורטה על ידי עדת ההגנה לאנה, צוטטה לעיל באופן מפורט, על מנת להמחיש את מידת מהימנות הנאמר באותה שיחה פרטית, בין שתי החברות: בתחילה, חזרה מזל על אמירות הדומות לאלה שמסרה בעת עדותה במח"ש. בהמשך, לאחר הפצרות ולחץ, חוזר ונשנה, מצד החברה הקרובה, לומר את כל האמת לגבי האירוע, במהלך שיחה פרטית ביניהן, פירטה מזל את מלוא ההתרחשות בעת כתיבת דו"ח הפעולה. לבסוף, חזרה מזל שוב על אותה התנהלות בעת כתיבת הדו"ח. קריאה מדוקדקת של זיכרון הדברים המפורט, ת/11, מצביעה על הלך הרוח של מזל במהלך השיחה עם לאנה, כנות הדברים שנאמרו על ידה, הרצון לסיים את האירוע ללא נזק לשי, אזהרתה את לאנה שלא לשתף בדברים אדם כלשהו, למעט הנאשם - נסיבות כוללות המחזקות את המשקל שיש לתת למתועד בזיכרון הדברים.

יש להדגיש, כי עדותה של לאנה היא עדות הגנה, על כל המשמעות הראייתית הנובעת מכך לגבי הנאשם. בחינת עדותה של לאנה וזיכרון הדברים שערכה, לצד עדותה המצמצמת של מזל, מביאים לידי מסקנה כי מעורבות הנאשם בכתיבת דו"ח הפעולה של מזל עלתה אף על האמור בעדותה בבית המשפט.

למעלה מהדרוש, יש לציין לגבי עדות מזל, כי אותו חשש מפני הגשת כתב אישום, אשר גרם לה כביכול להעיד כנגד הנאשם, אינו נשען על דבר מלבד עדות הנאשם: מזל לא נחקרה תחת אזהרה; מזל ידעה כי הוגש כתב אישום כנגד הנאשם בלבד, אף בטרם ניהלה את שיחתה עם לאנה, ובטרם העידה בבית המשפט; לאנה העידה, שהחשש של מזל היה מפני הליך כנגדה, לאחר שמפקד היחידה ראיין אותה וכן אחד הקצינים, לגבי השיבוש (עמ' 31 ש- 4-6 לפרוט'). לא מדובר בהליכים על ידי מח"ש, אלא הליכים משמעותיים; המאשימה הבהירה למזל, בטרם עדותה, כי עדות זו לא תשמש כנגדה בהליך פלילי (נ/7); באת כוח המאשימה הודיעה כי עניינה של מזל עדיין נשקל במישור המשמעותי.

השוואת דו"חות הפעולה

16. עיון בדו"חות הפעולה של הנאשם ושל מזל (ת/5 ו-ת/7), מצביע על דמיון רב ביניהם, עובדה המחזקת את עדותה של מזל לגבי עבירת השיבוש ואמירת משפטים מדויקים על ידי הנאשם. כמובן, לא ניתן לשלול את קיומם של דו"חות פעולה דומים, ביחס לאירוע מסוים, כאשר שני שוטרים נחשפו לאותה מציאות. יחד עם זאת, האירוע הנדון תועד בסרטון, בו ניתן להבחין בנאשם נוגח בפניו של המתלונן, נתון

אשר הנאשם הודה בו בעת חקירתו במח"ש. העובדה שנתון זה נעדר משני דו"חות הפעולה, מעוררת תמיהות, ומחזקת את העדויות בדבר הנחיית הנאשם את השוטרת מזל בעת כתיבת דו"ח הפעולה. לא ברור כיצד שני שוטרים, אשר נטלו חלק באירוע שהתרחש כרבע שעה קודם לכן, אחד מהם אף נטל בו חלק פעיל, אינם מתארים נגיחה בפניו של המתלונן. שני דו"חות הפעולה מתארים שלב זה באירוע במילים "**נתן מכה בראשו**" (ת/5 ו-ת/7).

גרסת הנאשם

17. בשונה מגרסתו בדו"ח הפעולה, וכן אמירתו למזל לכתוב בדו"ח הפעולה, כי המתלונן נעצר בטרם היכה בראשו, בעת חקירתו במח"ש ציין הנאשם שנגח במתלונן בעקבות איומים מצדו, החשש והפחד שאחזו בו מפני המתלונן, וכי הודיע לו "**שהוא עצור רק אחרי זה**" (ת/3, ש-50). באופן דומה, הכחיש תחילה אף בבית המשפט כי ציין בדו"ח הפעולה שלו שהודיע למתלונן על מעצרו בטרם נגח בו (עמ' 46 ש-10-12 לפרוט'). גרסה זו עולה בקנה אחד עם גרסת המתלונן, אשר טען כי הותקף באופן פתאומי לאחר שהתנגד לחיפוש, ללא כל אזהרה או אמירה בדבר מעצר. אף מזל העידה כי אינה יודעת ולא שמעה, מתי הודיע הנאשם למתלונן על מעצרו (עמ' 16 ש-29 - עמ' 17 ש-2 לפרוט'). הצורך שמצא הנאשם לומר לשוטרת מזל לכתוב בדו"ח, שהודיע תחילה למתלונן על מעצרו, זאת בשל נפקות הכרזה זו מבחינת השימוש בכוח, הוסבר לעיל בהתאם לדברי מזל והנאשם. יצוין כי לאחר שעומת עם סתירות אלה, אף הנאשם העיד בבית המשפט כי "**אני לא זוכר בדיוק מתי הודעתי לו על המעצר**" (עמ' 47 ש-4 לפרוט').

ראשית הודיה

18. בעת עדותו בבית המשפט, הודה הנאשם כי במענה לשאלתה של מזל, ענה לה "**בנקודות כלליות** 'תרשמי שהוא התנגד למעצר' " (עמ' 36 ש-10 לפרוט'). הנאשם כפר בכך שאמר למזל את אותם משפטים שציטטה מפיו בעת עדותה במח"ש (עמ' 48 ש-8-12 לפרוט'). לטענתו, "**נתתי הבהרות כלליות**" (עמ' 48 ש-12 לפרוט').

בשונה מכך, בעת חקירתו במח"ש, לא כפר בכך הנאשם. תגובת הנאשם לחשד לפיו הדריך את מזל בכתיבת דו"ח הפעולה, היתה שאינו זוכר, אך "**אם זה מה שמזל תגיד שעשיתי אז אני מוריד את הראש ואומר סליחה. טעיתי**" (ת/3 ש-162-163). בהמשך, לאחר שהחוקרת ציטטה את דבריה של מזל בהודעתה לגבי ההדרכה על ידו, אמר: "**ברור לי שמדובר בדבר פלילי**" (ת/3 ש-172). הנאשם המשיך לטעון כי אינו זוכר מה היה, אך "**אני סומך על מזל שאם היא אומרת היא ישרה. מעדיף להגיד לכם את האמת גם אם זה לא לטובתי**" (ת/3 ש-177-178).

גם בהקשר לסוגיית שיבוש מהלכי המשפט, יש לראות באמירות אלה מצד הנאשם, משום ראשית הודיה, בהתאם לפסיקה בענין זה בסעיף 10 בהכרעת דין זו.

19. בהתבסס על הראיות שפורטו לעיל, הוכח מעבר לכל ספק סביר, כי במהלך פעולת חקירה לגבי עצור, הנחה הנאשם את השוטרת מזל לכתוב מספר דברים בדו"ח הפעולה שלה, זאת לאחר שפנתה אליו. בין אם מדובר בשני משפטים בלבד, שנועדו לתאר הפעלת כוח במסגרת התנגדות למעצר, ובין אם מדובר בהכתבה נרחבת יותר של הדו"ח, כפי שעולה מת/11, הרי שדי בעובדות המצומצמות יותר על מנת למלא את יסודות עבירת שיבוש מהלכי המשפט. אין צורך, במקרה זה, שהנאשם יפגין מעורבות בכל כתיבתו של דו"ח הפעולה, אלא די בכך שחלק מרכזי בו, זה היכול לסייע בביסוס הגנתו, הוכתב למזל על ידו.

לגבי טענת הנאשם כי רק נתן למזל "הערות כלליות", לגבי "נקודות כלליות" כגון "תרשמי שהוא התנגד למעצר", הרי שאין מדובר בדבר "כללי" אלא בנסיבה מאד ספציפית וממוקדת, בעלת משקל ונפקות באירוע. הנאשם אמר לשותפתו הצעירה כשוטרת, מזל, לכתוב משפט משמעותי ביותר, שיש בו כדי להסביר באופן הגיוני את מעשיו כלפי המתלונן, ואף להקנות לו בסיס להגנה משפטית. אין ספק כי מדובר במעשה בעל פוטנציאל ממשי לפגיעה מהותית בהליך השיפוטי.

למעלה מהדרוש במקרה זה, אפנה להגדרה הרחבה של היסוד העובדתי, כפי שבא לידי ביטוי בהגדרת הסעיף בחוק ובפסיקה.

היסוד הנפשי הנדרש, מחייב כוונה מיוחדת "למנוע או להכשיל הליך שיפוטי או להביא לידי עיוות דין", וכן מודעות לטיב המעשה, בלא שנדרשת תוצאה של שיבוש ההליך המשפטי בפועל (ע"פ 8721/04 **יחיעם אוחנה נ' מדינת ישראל**, (17.06.2007), פסקה 21 בפסק דינה של כבוד השופטת פרוקצ'יה).

טענתו של ב"כ הנאשם בדבר התנהגות תמימה, וללא כוונה לשבש מהלכי משפט, אינה מתקבלת על הדעת: הפנייה היזומה מצדה של השוטרת מזל, הבהירה לנאשם את הבעייתיות הנובעת ממעשיו בזירת האירוע, פרק זמן קצר קודם לכן. מטרתה של פניה זו, מצד שוטרת שנכחה במקום בסמיכות רבה למתרחש, כרבע שעה בלבד לאחר האירוע, ברורה על פניה. תגובתו של הנאשם, אשר הגיב באופן מיידי וממוקד לבעייתיות התנהלותו, ולא לחלקים אחרים אפשריים בדו"ח הפעולה, מבהירה אף היא שהבין את הבעיה והגיב באופן האמור על מנת להקל או אף לפתור אותה. הנאשם לא שאל את מזל היכן "נתקעה" במהלך רישום הדו"ח, באילו חלקים היא זקוקה לעזרה, מה הבעיה בה נתקלה, אולי, למשל, לא היו בידיה פרטיו המלאים של המתלונן או שמא לא ידעה מהו סוג עבירת התנועה שביצע ועוד. הנאשם ענה מיד, בתשובה ממוקדת ומדויקת, המדריכה את השוטרת מזל לשבש את מהלכי המשפט, בכך שדו"ח הפעולה יצור מצג שווא, כפי שנכתב אף בדו"ח הפעולה שמילא הנאשם בעצמו, לפיו פעל בכוח כנגד התנגדות למעצר. אין כל ספק, שפעולה זו נודעה להכשיל הליך שיפוטי כנגדו של הנאשם ולהביא לידי עיוות דין.

לפיכך, אני קובע כי הנאשם שיבש מהלכי משפט באופן האמור.

20. בא כוח הנאשם טען למחדלי חקירה, בכך שהמאשימה לא חקרה מספיק עדים רלוונטיים.

החוקרת מירב דולב, נשאלה בעת עדותה בבית המשפט, מדוע לא נעשו מאמצים על מנת להביא לעדות אנשים ששהו בתחנת הדלק, וענתה כי המתלונן לא הצביע על אנשים ספציפיים אשר היו יכולים להעיד על שאירע. יתכן בהחלט, שניתן היה לאתר עדים נוספים למקרה, כפי שנצפה בסרטון, לרבות שוטרים שנכחו כנראה בתחנת הדלק. יחד עם זאת, הראיות שהוצגו בבית המשפט אינן מותרות מקום לפרשנות או לספק, זאת כאשר קיימת ראייה בדמות סרטון המתעד את האירוע, והונחה תשתית ראייתית נוספת, כפי שפורט בהרחבה בהכרעת דין זו, לרבות ראשית הודיה מצד הנאשם. לנוכח מכלול הראיות שהוצגו, איני מוצא כי אי חקירת עדים נוספים, פגעה באופן ממשי בהגנתו של הנאשם.

21. טענת ההגנה מן הצדק, אשר נטענה על ידי בא כוח הנאשם, עוסקת, למעשה, בטענת אכיפה בררנית. כפי שנקבע זה מכבר,

"אכיפה בררנית היא אכיפה הפוגעת בשוויון במובן זה שהיא מבדילה לצורך אכיפה בין בני"

אדם דומים אובין מצבים דומים לשם השגת מטרה פסולה, אועליסוד שיקולזרא אומתוך שרירות גרידא"
(בג"צ 6396/96 זקין נ' ראש עיריית באר-שבע, (1999), פסקה 16).

טיעון בא כוח הנאשם בסוגיה זו, אינו חוצה את תנאי הסף הראשון, בדבר הצורך בהוכחת שוני בין דומים או בין מצבים דומים. לגבי הטענה בדבר אי הגשת כתב אישום כנגד המתלונן, הרי נקבע בהכרעת דין זו מה היה חלקו של המתלונן ומה היה חלקו של הנאשם. אין דמיון ואף אין מקום לטעון לדמיון כלשהו. ככל שתיק החקירה כנגד המתלונן היה הופך לכתב אישום כנגדו, בהתאם לטענת בא כוח הנאשם, נוכח התנהגותו כנצפה בסרטון, ניתן היה לשקול בכובד ראש לזכות המתלונן את קיומה של הגנה מן הצדק, שכן סיטואציה שכזו היתה עומדת בסתירה לעקרונות צדק והגינות משפטית.

לגבי הטענה בדבר אי העמדתה לדין של השוטר מזל, הרי שחלקה באירוע אינו דומה לזה של הנאשם. הנאשם הוא שנקט באלימות כנגד המתלונן, בעוד מזל כלל לא היתה מעורבת בדבר. האירוע המרכזי בתיק הנדון, הוא האלימות בה נקט הנאשם כלפי המתלונן. לולא אותו מעשה, ואיני מקל ראש במעשיה, מזל לא הייתה מוצאת את עצמה בסיטואציה סבוכה זו. ניכר היה כי פנייתה אל הנאשם, נבעה מהמצוקה אליה נקלעה לאור נסיבות המקרה, שהתרחש בשל מעשי הנאשם.

באופן דומה, זה המקום להתייחס לפסיקה אותה הגיש בא כוח הנאשם, תיק ביד"מ 38/12, בבית הדין למשמעת של משטרת ישראל. אותו מקרה, בו אחז שוטר בחולצתו של המתלונן, והועמד בדין בגין שימוש בכוח שלא כדין, אינו דומה לאלימות בה נקט הנאשם במקרה זה. חלקו השני של כתב האישום במקרה שהוצג על ידי בא כוח הנאשם, בו אמר השוטר לשותפו, פקח עיריה, לרשום בדו"ח שהמתלונן הדף את הנאשם, דומה במעט לחלקו השני של כתב האישום במקרה שלפני. יחד עם זאת, לא ניתן לפצל את האירוע ולנתק את הקשר הקיים בין שני חלקיו.

כאמור לעיל, מדובר רק בתנאי הסף הראשון. לפיכך, אין מקום להרחיב, אך ודאי שלא הוכח כי החלטת המאשימה נועדה להשיג מטרה פסולה, נבעה משיקול זר או משרירות גרידא (ע"פ 2681/15 גדי בן שטרית נ')

מדינת ישראל, (14.02.2016), פסקה 50).

יצוין, כי העובדה שרשויות התביעה החליטו להגיש כתב אישום כנגד הנאשם ולהימנע מהגשת כתב אישום כנגד מעורבים אחרים באותו מקרה, אינה מלמדת, כשלעצמה, על קיומה של אכיפה בררנית (ע"פ 7659/15 רוני זירר נ' מדינת ישראל, (20.04.2016), פסקה 35).

שיקול הדעת השמור למאשימה הוא רחב, כאשר בנסיבות המקרה הנדון, הודיעה המאשימה כי לאור חלקה של השוטרת מזל, נשקלים בעניינה הליכים משמעותיים.

כאמור, אין מדובר במצבים דומים, וכן לא הוצג כל בסיס להתנהלות בעייתית בקבלת ההחלטה על ידי המאשימה.

לפיכך, טענת ההגנה מן הצדק נדחית.

סוף דבר

אני מוצא את הנאשם אשם, ומרשיע אותו בעבירות תקיפה סתם ושיבוש מהלכי משפט.

ניתנה היום, כ"ו חשוון תשע"ח, 15 נובמבר 2017, במעמד הצדדים.